

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/144/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514209692
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7514209692.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávký Zborovjanovej a JUDr. Andreja Šalatu, v spore žalobcov 1) Z. I., P. XX.XX.XXXX, U.Á. E. X N. X) D.. M. I., P. XX.X.XXXX, U. E. X, zast. JUDr. Darinou Solárovou, advokátkou, Škultétyho 3, Košice, proti žalovaným 1) Tatra banka, a.s., Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava, IČO: 00 686 930 a 2) AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s.r.o., Kopčianska 10, Bratislava, IČO: 46 151 341, zast. Mgr. Marekom Piršelom, advokátom, Hviezdoslavov 310, o určenie absolútnej neplatnosti časti právneho úkonu, o zaplataenie 1.009,90 € s prísl., a zdržanie sa výkonu záložného práva, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie, č. k. 15C/186/2014-256 z 11. mája 2017

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že žalobu zamietol (I. výrok). Žalovanému v 1. rade náhradu trov konania nepriznal (II. výrok), a že žalovaný v 2. rade má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalobcom (III. výrok).

2. Žalobou zo dňa 8.7.2014 (č.l. 55 - 76 spisu) žalobcovia žiadali, aby súd určil neplatnosť zmluvných podmienok v Zmluve o hypotekárnom úvere č. 2004011540 uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade ako veriteľom, žalobcom v 1. rade ako dlžníkom a žalobkyňou v 2. rade ako spoludlžníčkou dňa 22.6.2004 na 16.265,02 € a to čl. Základné podmienky úveru, časť spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru vo výške 13,12 €, čl. VI. Ostatné práva a povinnosti bod 4, čl. VI. Ostatné práva a povinnosti bod 5, čl. VII. Poplatky bod 2, Poplatky súvisiace s úverom, čl. VII. Poplatky bod 3, čl. VIII. Záverečné ustanovenia, bod 10. Ďalej žalobcovia žiadali, aby súd určil, že zmluvné podmienky, ktoré sú súčasťou Všeobecných podmienok pre poskytovanie hypotekárnych úverov pre fyzické osoby, ktoré sú súčasťou Zmluvy o hypotekárnom úvere č. 2004011540, uzatvorenej medzi žalovaným v 1. rade ako veriteľom, žalobcom v 1. rade ako dlžníkom a žalobkyňou v 2. rade ako spoludlžníčkou dňa 22.6.2004 na 16.265,02 € sú absolútne neplatné v čl. 6 Postup banky pri omeškaní dlžníka so splácaním úveru a úrokov, bod 6.2, čl. 7 Mimoriadna splatnosť, odstúpenie od zmluvy, alebo jej výpoveď, bod 7.1, písm. c/, k/, o/, p/, čl. 7 Mimoriadna splatnosť, odstúpenie od zmluvy alebo jej výpoveď, bod 7.3, čl. 8 Realizácia záložného práva, bod 8.1 písm. a/, b/, bod 8.2, písm. a/, b/, bod 8.2.1, bod 8.2.2, bod 8.2.2.1, bod 8.2.2.2, bod 8.2.2.3, bod 8.2.2.4, čl. 9 Poplatky, bod 9.2, čl. 9 Poplatky, bod 9.4, čl. 9 Poplatky, bod 10 Zmeny VPHÚ.

3. Dňa 21.11.2014 žalobcovia doručili súdu návrh na rozšírenie žaloby v časti petitu a stanovisko veci (č.l. 165 - 173 spisu). V predmetnom podaní žalobcovia uviedli, že zmluva o hypotekárnom úvere neobsahuje RPNM, z čoho vyvodili záver, že úver poskytnutý im žalovaným v 1. rade je preto bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vyššie

uvedeným podaním tiež žiadali, aby súd pripustil rozšírenie žalobného návrhu tak, že súd prikazuje žalovaným v 1. a v 2. rade zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľností, zapísaných na LV č. XX ako rodinný dom, súp. č. X, postavený na parc. reg. C č. 27, o výmere 576 m² - druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. reg. C č. 25, o výmere 1061 m² - záhrady, parc. reg. C. č. 26 o výmere 132 m² - zastavané plochy a nádvoria, všetko vedené na Okresnom úrade Košice, katastrálnom odbore pre katastrálne územie U. - U. E.. O predmetnom návrhu súd rozhodol uznesením č.k. 15C/186/2014-188 zo dňa 5.1.2015 tak, že zmenu pripustil.

4. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k žalobe zo dňa 17.3.2015 (č.l. 192 - 198) uviedol, že výkon záložného práva formou dražby, je jednou z legálnych možností, ktoré ponúka platná legislatíva na ochranu práva záložného veriteľa. Ak je podľa navrhovateľov výkon záložného práva formou dražby zásahom a porušením základného práva vlastníť majetok, tak a contrario, zamedzenie výkonu záložného práva, oprávnenému záložnému veriteľovi, je porušením práva záložného veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku zákonným spôsobom. Žiadal, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Pri posúdení tohto právneho vzťahu súd považuje za právne významnú skutočnosť, že predmetom Zmluvy o hypotekárnom úvere bolo poskytnutie úveru vo výške 490.000,- Sk na účel nadobudnutia rodinného domu kúpou, a to rodinného domu, súp. č. X, postaveného na pozemku parc. č. 27, nachádzajúceho sa v katastrálnom území U. E., obec Košická Polianka, okres Košice - okolie, zapísaného na LV č. XX, vedenom Katastrálnym úradom v Košiciach - Správou katastra Košice - okolie. Podľa ust. § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia Zmluvy o hypotekárnom úvere, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

5. Na základe uvedeného preto súd prvej inštancie konštatoval, že nakoľko žalobcovia v 1. a 2. rade uzavreli so žalovaným v 1. rade Zmluvu o hypotekárnom úvere na účel nadobudnutia rodinného domu kúpou, aplikácia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je na tento právny vzťah s poukazom na ust. § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. *expressis verbis* vylúčená.

6. Pre úplnosť súd prvej inštancie uviedol, že aj súčasná právna úprava spotrebiteľských úverov sa rovnako nevzťahuje na hypotekárne úvery (ust. § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Právny vzťah medzi žalobcami a žalovaným v 1. rade, ktorý vznikol na základe Zmluvy o hypotekárnom úvere súd právne posúdil podľa ustanovení zmluvy o úvere v súlade s ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a tiež ust. § 67 a nasl. zákona č. 483/2001 Z.z. Zmluva o hypotekárnom úvere má podstatné obsahové náležitosti zmluvy o úvere podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka a to - záväzok žalovaného v 1. rade poskytnúť na požiadanie žalobcov v ich prospech peňažné prostriedky, - určenie sumy týchto peňažných prostriedkov a - záväzok žalobcov vrátiť žalovanému v 1. rade poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Súčasne úver je hypotekárnym v súlade s ust. § 68 zákona č. 483/2001 Z.z.

Po tom, ako sa súd vysporiadal s charakterom zmluvného vzťahu medzi žalobcami a žalovaným v 1. rade založeným Zmluvou o hypotekárnom úvere následne posudzoval, či žalobcovia majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti zmluvných podmienok Zmluvy o hypotekárnom úvere (petit I. - VI. žaloby) a zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou Všeobecných podmienok pre poskytovanie hypotekárnych úverov pre fyzické osoby, ktoré sú súčasťou Zmluvy o hypotekárnom úvere (petit VII. - XIII. žaloby). V tejto súvislosti súd akcentuje, že predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je, že žalobca v konaní preukáže, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení - teda, že vyhovujúci určovací rozsudok bude mať pre žalobcu význam. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení za predpokladu, že vyhovujúcim určujúcim rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehaný chápeme tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 501 s.).

7. Pokiaľ ide o výroky I. - XIII. žaloby ustanovenie § 137 písm. d) C.s.p. takéto žaloby priamo vylučuje a nič na tom nemení ani opačný názor žalobcov. Podľa tohto ustanovenia je možné žalovať určenie právnej skutočnosti iba v prípadoch, ak to vyplýva z osobitého predpisu. Pod toto ustanovenie zákona preto nespádajú prípady neplatnosti právnych úkonov predpokladaných vo všeobecnej občiansko-právnej

norme, ktorou je Občiansky zákonník. Žalobcovia odôvodňovali neplatnosť zmluvných podmienok v petite I. - XIII. žaloby ust. § 53 Občianskeho zákonníka dôvodiac predovšetkým vo všeobecnej rovine tým, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Určenie právnej skutočnosti, pod ktorou je potrebné subsumovať aj žaloby o neplatnosť právneho úkonu, možno žalovať podľa ust. § 137 písm. d) C.s.p. iba v prípadoch, ak na súdne konanie odkazuje priamo konkrétny právny predpis (napr. Zákonník práce v ust. § 77 a pod.) Právny názor žalobcov v tom, že je možné žalovať aj neplatnosť úverovej zmluvy podľa § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka je preto nesprávny. Súd tiež zdôrazňuje, že vzhľadom na právnu kvalifikáciu zmluvného úverového vzťahu uvedenú v odseku 10. tohto rozsudku, v prejednávacom prípade nie je možná ani aplikácia ust. § 8 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého spory o platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o právach a povinnostiach vyplývajúcich z tejto zmluvy rozhodne súd. Zákon č. 258/2001 Z.z. síce osobitným právnym predpisom je, ale na prejednávaný spor z dôvodov uvedených v odseku 10. rozsudku nie je neaplikovateľný. Navyše i zákonodarca v dôvodovej správe k ustanoveniu § 137 C.s.p. uviedol, že cieľom tejto úpravy bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej.

8. Pre úplnosť súd prvej inštancie uviedol, že právny záujem na určovacej žalobe má ten, koho právne postavenie sa takýmto určením zlepši, alebo sa odstráni neistota v právnych vzťahoch osoby žalujúcej. V prejednávanej veci žalobcovia žiadajú určiť neplatnosť jednotlivých článkov úverovej zmluvy a zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou Všeobecných podmienok pre poskytovanie hypotekárnych úverov pre fyzické osoby, ktoré sú súčasťou Zmluvy o hypotekárnom úvere. Napriek rozsiahlym podaniam ale žalobcovia naliehavý právny záujem na určení prakticky nezdôvodnili inak, ako svojou obavou z hrozby straty obydľia a tým, že budú vystávaní na ulicu. Tieto skutočnosti ale nezakladajú existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Neindikujú stav právnej neistoty medzi zmluvnými stranami, ale iba obavy žalobcov o smerovanie následkov spojených s tým, že hypotekárny úver nedokázali splácať.

9. V súvislosti s koncepciou zabezpečenia hypotekárneho úveru záložným právom súd uvádza, že ust. § 68 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách hypotekárny úver charakterizuje ako úver zabezpečený záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti. Podmienkou získania hypotekárneho úveru je teda jeho zabezpečenie zriadením záložného práva k nehnuteľnosti v prospech banky. Toto zabezpečenie je pritom prirodzeným nástrojom pre obmedzenie strát vyplývajúcich z platobnej neschopnosti dlžníka (t.j. klienta banky). Služi totiž na zabezpečenie úveru tak, že v prípade jeho nesplácania (ktorá situácia nesporne nastala u žalobcov), je banka oprávnená domáhať sa uspokojenia zo založenej nehnuteľnosti tým, že táto nehnuteľnosť bude predaná a banka si prostriedky do výšky nesplatennej časti úveru ponechá. Pri finančných produktoch ako sú hypotekárne úvery je zabezpečenie úveru (vzhľadom na jeho výšku v porovnaní s väčšinou iných úverových produktov) záložným právom na nehnuteľnosť prirodzeným nástrojom udržania stability bankového systému. Žalobcami namietané ustanovenia Zmluvy o hypotekárnom úvere (petit X. žaloby) ako aj Zmluvy o záložnom práve značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán nespôsobujú, ide o štandardnú úpravu zabezpečenia pohľadávky z hypotekárneho úveru záložným právom, ktorá riadne korešponduje s ust. § 67 a nasl. zákona č. 431/2001 Z.z. Navyše, ak by súd žalovaným uložil absolútny a de facto ničím nelimitovaný príkaz zdržať sa natrvalo a definitívne výkonu záložného práva ako to žalobcovia požadujú, obmedzil by tým žalovaného v I. rade neprimeraným spôsobom a poprel by tým podstatu a koncept inštitútu hypotekárneho úveru ako je vyjadrený v ust. § 68 zákona č. 431/2001 Z.z. Žalobcovia v tejto súvislosti namietali tiež výšku nároku žalovaného v I. rade voči nim zo Zmluvy o hypotekárnom úvere dôvodiac tým, že v súlade s ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. je hypotekárny úver bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva neobsahuje podstatnú náležitosť a to RPMN úveru (č.l. 168 - 169 spisu). S charakterom Zmluvy o hypotekárnom úvere sa súd už osobitne vysporiadal v odseku 10. tohto rozsudku. Konštatoval, že s ohľadom na ust. § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. je zákon o spotrebiteľských úveroch na právny vzťah založený Zmluvou o hypotekárnom úvere č. 2004011540 neaplikovateľný. Z uvedeného dôvodu súd Zmluvu o hypotekárnom úvere ani nepodrobil prieskumu, či má náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., s absenciou ktorých je v súlade s ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. spájaný následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Z čl. V. Zmluvy o hypotekárnom úvere je teda nepochybné, že ak žalobcovia mali vôľu a záujem poukázať platby v prospech hypotekárneho úveru, mali vykonať platby v prospech úverového účtu, kde ako variabilný symbol bolo číslo úverovej zmluvy a nie v prospech bežného účtu s variabilným symbolom rodným číslom vkladateľa. Na platbu s variabilným symbolom - číslom úverovej zmluvy boli žalobcovia

navyššie vyzvaný aj v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (č.l. 103 spisu). Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia úver roky splácali, vedomosť o spôsobe splácania hypotekárneho úveru objektívne museli mať. Žalobkyňa v II. rade na pojednávaní dňa 11.5.2017 navyššie na otázku súdu, ako boli zabezpečené pohľadávky z úverových prípadov, v prospech ktorých bolo vykonané preúčtovania v porovnaní s hypotekárnym úverom odpovedala, že nijako. Preto ak došlo k preúčtovaniu pohľadávok žalovaným v I. rade z bežného účtu, išlo o legitímny postup veriteľa v súlade s ust. § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, pretože prostriedky uhradené žalobcami na účet žalovaného v I. rade (nie hypotekárny) boli preúčtované (započítané)najskôr na záväzky, ktorých splnenie nebolo zabezpečené (napr. pohľadávky z kreditnej karty a spotrebiteľských úverov). K nároku, aby súd zaviazal žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobkyňu v 2. rade 9.90 € súd uvádza :

Žalobcovia v žalobe uviedli, že na dražbe sa zúčastnila žalobkyňa v II. rade spolu so svojou právnou zástupkyňou a jej koncipientkou. V súlade s ust. § 11 ods. 7 zákona č. 527/2002 Z.z. na dražbe môže byť prítomná osoba, ktorá zaplatila vstupné, ktorého výška je najviac 3,32 € na osobu a deň. Žalobkyňa v 2. rade, jej právnej zástupkyňu a koncipientku právnej zástupkyne ako osobám prítomným na dražbe vznikla v súlade s § 11 ods. 7 zákona č. 527/2002 Z.z. povinnosť zaplatiť vstupné. Z príjmových pokladničných dokladov (č.l. 116 - 117 spisu) vystavených žalovaným v 2. rade vyplýva, že účelom poplatku je verejnosť príjemcu platby na dražbe. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd za to, že aj petit XIV. žaloby je nedôvodný a preto ho zamietol. Ďalšie argumenty súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne zaoberať. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný v I. rade bol síce v konaní plne úspešný, trovy konania si ale výslovne nenárokoval, súd preto rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznáva. Žalovaný v 2. rade bol rovnako v konaní plne úspešný. Súd preto rozhodol, že má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalobcom. V súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Podaným odvolaním žiadali žalobcovia napadnuté rozhodnutie zrušiť. V odvolaní namietali proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a priznal žalovanému v 2. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu podávajú žalobcovia odvolanie podľa ust. § 365 , 366 C.s.p., ktoré takto odôvodňujú:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd na str. 5 odôvodnenia napádaného rozsudku tvrdí, že z vykonaného dokazovania má za preukázané, že úver sa stal predčasne splatným ku 7.8.2012.

Žalobcovia namietali a namietajú premlčanie výkonu záložného práva. S touto ich námietkou sa súd v odôvodnení napádaného rozsudku nevysporiadal.

Z ust. § 100, ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb., Obč. zákonník, citujem:

„Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.“

Účelu a zmyslu právnej úpravy premlčania v občianskom práve môže zodpovedať iba taký výklad právnych ustanovení /§ 100 a § 101 Obč. zák./, ktorý rešpektuje jednak účel a zmysel inštitútu premlčania v právnom štáte a jednak citované ustanovenia vykladá v ich systematickom kontexte. Existencia inštitútu premlčania je dôsledkom požiadavky právnej istoty, ktorá sa prejavuje i v tom, aby nepretrvávali nevyjasnené právne vzťahy a neuspokojené práva bez časového obmedzenia po neprimerane dlhú dobu. Inštitút premlčania má motivovať veriteľov, aby svoje práva uplatňovali včas. Premlčaním právo nezaniká. V tomto prípade ale zaniká iba žaloba spôsobilosť práva byť súdne alebo inak mocensky vykonateľné. K premlčaniu práva dochádza márnym uplynutím premlčacej doby. Aj v okamihu uplynutia premlčacej doby je však nastúpenie jeho následkov podmienené námietkou dlžníka. Tak ako je pre veriteľa významnou hodnotou právneho štátu vymožitelnosť práva, pre dlžníka je rovnako významnou

hodnotou aj naplnenie princípu právnej istoty. Z uvedeného je zrejmé, že všeobecný súd je povinný riešiť spory vedené pred ním so zohľadnením všetkých princípov právneho štátu a hľadať v situácii, keď sa záujmy účastníkov konania vedeného pred ním dostanú do rozporu, ústavnú rovnováhu medzi nimi.

Záložné právo je právom, ktoré nepochybne premlčaniu podlieha, pretože nejde o majetkové právo, ktoré by bolo z možnosti premlčania vylúčené. Premlčanie práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu je upravené v § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka a premlčacia lehota tohto práva v § 101 Občianskeho zákona. Premlčaniu podlieha záložné právo v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Premlčanie záložného práva sa riadi Občianskym zákonníkom aj v prípade, ak ním bola zabezpečená pohľadávka spravujúca sa Obchodným zákonníkom. Ak záložný veriteľ neuplatnil v premlčacej lehote právo na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej z výťažku z predaja zo zálohu, má to za následok, ak sa záložca dovoľá premlčania tohto práva, že záložný veriteľ sa nemôže úspešne domôcť speňaženia zálohu /uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku z predaja zálohu/. Záložné právo v takom prípade už nemôže byť naďalej spôsobilým predmetom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky.

Z ust. § 100 ods. 2 Obč. zák. vyplýva, že trojročná premlčacia doba záložného práva neuplynie skôr, než uplynie premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky. Je to dôsledkom vzájomnej previazanosti právneho vzťahu založeného zmluvou záložnou a zmluvou, na základe ktorej vznikla zabezpečovaná pohľadávka. Zmysel právnej úpravy stanovujúcej, že právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu sa nepremilčí prv, než uplynie premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky, spočíva v tom, že v situácii, keď obe premlčacie doby (premlčacia doba zabezpečenej pohľadávky a premlčacia doba záložného práva) môžu, ale nemusia začať plynúť v rovnaký deň, nezodpovedalo by akcesorickej povahe záložného práva, ak by existovala zabezpečená pohľadávka, vo vzťahu ku ktorej premlčacia doba (ktorá môže byť aj dlhšia než trojročná) neuplynula, a súčasne záložného práva, vo vzťahu ku ktorému už (trojročná) premlčacia doba uplynula, čo by malo za následok stav, za ktorého by sa veriteľ zabezpečenej pohľadávky mohol domáhať uspokojenia sa zo zálohu iba podmienenčne pre prípad, že záložca námietku premlčania jeho práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu nevznesie.

Tomu korešponduje aj ustanovenie § 151 j ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa môže záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je zabezpečená pohľadávka premlčaná. To však platí iba v prípade, ak nie je zároveň premlčané aj právo záložného veriteľa domáhať sa uspokojenia zo zálohu, resp. v prípade, ak síce premlčané je, avšak záložca nevzniesol námietku premlčania.

Z citovaných ustanovení pre prípad, že záložca a obligačný dlžník sú rozdielne osoby, zároveň vyplýva aj to, že zatiaľ čo námietku premlčania pohľadávky môže účinne vzniesť iba obligačný dlžník (avšak nie záložca), v spojení s § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že námietku premlčania práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu, môže vzniesť iba záložca (avšak nie obligačný dlžník zabezpečenej pohľadávky).

V prípade, ak žalobcovia námietku premlčania vzniesli, ako dlžníci a zároveň ako záložní veritelia, stráca záložný veriteľ možnosť domáhať sa proti vôli záložcu uspokojenia zo zálohu, pretože jeho záložné právo je premlčané.

Žalobcovia poukazujú na ust. § 5b) zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, z ktorého citujem: „Orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.“

Z napádaného rozsudku, str. 5, posledný odsek vyplýva, že súd prvej inštancie kládol žalobkyni otázky, ktoré laik ani zodpovedať nevie. Práve preto mala žalobkyňa právne zastúpenie. Súd prvej inštancie sa nemal žalobkyne dotazovať, ako by sa zmenilo jej právne postavenie, ak by vyhovel návrhu a posúdil neprijateľné zmluvné podmienky. Tie bol povinný skúmať ex off.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prevzatá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Uvedené stanovisko je podporené aj rozsudkom ESD zo dňa 27. 06. 2000, v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Podľa rozsudku Súdného dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26. 10. 2006 Elisa Maria Mostaza Claro c/a Centro Móvil Milénium SL bod 38 „povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/EHS) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex off

nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom".

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04. 06. 2009 Pannon GSM Zrt. c/a Erzsébet Sustikné Györfi bod 43 „vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice (93/13/EHS) ako nekalú". Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia „je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať ex offo túto otázku hneď potom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolí otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti".

Dôvodom vyslovenia neplatnosti napádaných ustanovení zmluvy o úvere, ako aj zmluvy o záložnom práve je fakt, že výkonom záložného práva by došlo k neprimeranému zásahu do práva na obydlie a do práva na súkromný a rodinný život žalobcov. Takýmto konaním by došlo k porušeniu čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Aplikáciou zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení, v akom ho poznáme dochádza k neprimeranému zásahu do práva na obydlie a do práva na súkromný a rodinný život.

Podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je zásah do súkromného a rodinného života opodstatnený iba vtedy, ak, citujem:

„...je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných“. Súd prvej inštancie vo veci nevykonal riadne dokazovanie.

Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Konanie má inú vadu, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tvrdiac, že na vzťah žalobcov a žalovaného v 1. rade sa uplatnia ustanovenia Obchodného zákonníka.

Prednostné použitie Obchodného zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy, a to aj v prípade úverov ako absolútnych obchodov upravených v Obchodnom zákonníku by znamenalo spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnou úpravou (lex specialis). V prípade prednostného používania Obchodného zákonníka dôjde k zákonnému obídenu ochrany práv spotrebiteľa, obídenu úpravy úžery, odplaty a podobne.

Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah predstavuje takého zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Postavenie spotrebiteľa nie je prípustné zhoršiť oproti právnej úprave v Občianskom zákonníku vrátane zabezpečenia úveru a úrokov.

V rámci kolízie dvoch noriem na ten istý inštitút sa použije občianskoprávna úprava. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka pred Obchodným zákonníkom je správne všade tam, kde je to pre spotrebiteľa výhodnejšie.

Svojou povahou a podstatou ide o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú medzi podnikateľským a nepodnikateľským subjektom s jednoznačným spotrebiteľským účelovým určením na strane fyzickej osoby a pre jej kvalifikáciu a právny režim je smerodajné ustanovenie § zák. č. 250/2001 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Prioritne sa aplikuje č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na druhom mieste sa subsidiárne aplikuje Občiansky zákonník všade tam, kde je to pre spotrebiteľa výhodnejšie a až na treťom mieste sa aplikuje Obchodný zákonník, ktorý upravuje absolútny obchod - úver pre podnikateľov. Súd prvej inštancie na str. 8 a 9 odôvodnenia napádaného rozsudku, bod 11, 12, 13 v podstate skonštatoval, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach. K povinnosti súdu ex offo skúmať neprijateľné zmluvné podmienky sa žalobcovia vyjadrili aj v tomto odvolaní, čl. III. Z uznesenia KS KE, sp. zn.: ICo/79/2015 z 05. 03. 2015, str. 6 posledný ods. a str. 7, citujem: „Ak sú však vážnym spôsobom spochybňované ustanovenia úverovej zmluvy /obchodných podmienok tvoriacich jej súčasť/ ba dokonca ich platnosť z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok, nemožno od nej oddeliť zmluvu o záložnom práve, ktorá bola súbežne uzatvorená so zmluvou úverovou.“

Žalobcovia poukazujú na uznesenie KS KE, sp. zn.: 3 Co /440/2015 z 14. 09. 2015 a uznesenie KS KE, sp. zn.: 3 Co /268/2015 z 18. 06. 2015, z ktorých je zjavné, že sa súd musí vysporiadať najprv

s neprijateľnými zmluvnými podmienkami spotrebiteľskej zmluvy a následne je jeho úlohou posúdiť nutnosť výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou.

Poukazujú na uznesenie KS KE, sp. zn.: 3 Co /268/2015 z 18. 06. 2015, str. 6 uznesenia, ods. 4 a 5, str. 8 ods. 2 a 3, str. 9 ods. 2 a posledný odsek, str. 10. Súd v citovanom uznesení konštatuje, že výkonom záložného práva dobrovoľnou dražbou dochádza k vážnemu a nezvratnému zásahu do vlastníckych práv. A že postihnutie majetku súkromnými osobami tak, ako to umožňuje slovenská právna úprava je diskutabilná.

Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Konanie má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nepochopiteľné sa javí konštatovanie súdu o tom, že pokiaľ ide o výroky I.-XIII, ust. C.s.p. takéto žaloby priamo vylučuje.

Odhliadnuc od skutočnosti, že žalobcovia žalobný návrh podali za účinnosti O.s.p., súd prvej inštancie opomenul výraz „najmä“ v ust. § 137 C.s.p..

Súd prvej inštancie napokon v napádanom rozsudku konštatoval, že žalobcovia neosvedčili naliehavý právny záujem na určení. A že nič na tom nemení obava zo straty ich jediného obydľia. A že určenie neprijateľných zmluvných podmienok nemá súvis s výkonom záložného práva. A že žalovaný v 1. rade si účtuje poplatky, na ktoré á nárok. Aj keď väčšina z nich nebola ani účtovaná.

Žalobcovia si nevedia predstaviť väčšiu hrozbu, ako je strata ich jediného obydľia. V uznesení KS KE, sp. zn.: 3 Co /268/2015 z 18. 06. 2015, str. 6 uznesenia, ods. 4 a 5, str. 8 ods. 2 a 3, str. 9 ods. 2 a posledný odsek, str. 10. súd konštatuje, že výkonom záložného práva dobrovoľnou dražbou dochádza k vážnemu a nezvratnému zásahu do vlastníckych práv. A že postihnutie majetku súkromnými osobami tak, ako to umožňuje slovenská právna úprava je diskutabilná.

Určenie neprijateľných zmluvných podmienok má priamy súvis s dražbou. Z uznesenia KS KE, sp. zn.: 1 Co/79/2015 z 05. 03. 2015, str. 6 posledný ods. a str. 7, citujem: „Ak sú však vážnym spôsobom spochybňované ustanovenia úverovej zmluvy /obchodných podmienok tvoriacich jej súčasť ba dokonca ich platnosť z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok, nemožno od nej oddeliť zmluvu o záložnom práve, ktorá bola súbežne uzatvorená so zmluvou úverovou“.

Podľa ust. § 3 Obč. zákonníka nemôže ponímať súdnu ochranu taký výkon práva, ktorý je neprimeraný alebo sa prieči dobrým mravom. Ústavne konformný nemôže byť výkon práva, ktorý je neprimeraný a zasahuje navyše do práva na obydľie, ktoré je dražbou nezvratne dotknuté.

Žalobcovia argumentovali rozsudkom ESD Kušionová/ Smart Capital , z ktorého vyplýva, že výkon záložného práva nie je možné akceptovať, ak napádaná zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. A ak právna úprava štátu umožňuje vymôcť pohľadávku založenú na zmluvných podmienkach, ktoré sú prípadne nekalé, mimosúdny výkon záložného práva na nehnuteľný majetok, ktorý spotrebiteľ poskytol ako zabezpečenie pohľadávky, pričom predmetná právna úprava prakticky neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje ochranu práv, ktoré spotrebiteľovi priznáva táto smernica.

V prípade, ak žalobcovia namietali neprijateľné zmluvné podmienky napádanej úverovej a záložnej zmluvy, VOP, právo na obydľie, podhodnotenie nehnuteľností, stratu vlastníckeho práva v konaní bez ingerencie súdnej moci a pod., nie je možné akceptovať výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou. A to ani za situácie, že by boli dodržané ustanovenia zák. č. 527/2002 Z.z.

K poplatkom, na ktoré má podľa súdu prvej inštancie žalovaný v 1. rade nárok:

Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované v záujme dodávateľa. Poplatok je účtovaný, bez toho, aby za jeho platbu odporca v 1. rade poskytoval akékoľvek konkrétne plnenie navrhovateľke. Poplatok je neprimeraný a spôsobuje významnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľov.

Zmysel ochrany spotrebiteľa spočíva v zabránení získania zisku od dôverčivých klientov cez poplatky, ktorým nezodpovedajú plnenia pre klientov- spotrebiteľov. Nie je možné akceptovať nalákание klientov na nízke úroky a následne si zisk vyúčtovať v poplatkoch.

Z ust. § 53 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení posledných noviel, ods. 1, citujem: „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach

a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané." Z ods. 2, citujem: „Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah." Z ods. 3, citujem: „Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané." Z ods. 4, písm. t, citujem: „Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie". Z ods. 5, citujem: „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné."

Súd prvej inštancie na str. 11 odôvodnenia napádaného rozsudku konštatuje, že ak žalobcovia mali záujem plniť na úverový účet zabezpečený záložným právom, mali uviesť dohodnutý variabilný symbol a platby by tak nebodli rozúčtované na iné produkty žalovaného v 1. rade.

Nedáva predsa logiku, že ak žalobcom hrozila dražba, že by uhradili dlh na kreditných kartách a nie na dlžnom úverovom účte.

Súd sa v konaní nevysporiadal ani s námietkami žalobcov v súvislosti s úhradou sumy 2.201,79 € dražobnej spoločnosti. K dnešnému dňu nie je jasné, o aké náklady išlo.

Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s tvrdením žalobcov o hrubom nepomere dlhu a hodnote nehnuteľností.

Žalobcovia poukazujú na hrubý nepomer medzi výškou dlhu a skutočnou hodnotou nehnuteľností, ktoré majú byť predmetom výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Preto tento zásah nemožno považovať ani za oprávnený v zmysle čl. 19 ods. 2, ani za nevyhnutný v demokratickej spoločnosti v zmysle čl. 21 ods. 3 ústavy.

Súdu dávame do pozornosti nález ÚS ČR, I. ÚS 308/16 z 19.01.2014. Z vyjadrenia sudcov citujem: „Jsem přesvedčená o tom, že není možno schválit takový obchod, kde je člověk připraven o nemovitost za méně než jednu polovinu ceny té nemovitosti, což se v daném případě stalo".

„Samozřejmě smlouvy musí být chráněny a dluhy se mají platit. Na druhou stranu, ve férovém demokratickém státě, který je založen na zásadách spravedlnosti, není možno připustit takovýto nemravný obchod s chudobou".

Súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s návrhom žalobcov v žalobnom návrhu na podanie prejudiciálnych otázok Ústavnému súdu SR. A o návrhoch žalobcov k dnešnému dňu ani žiadnym spôsobom nerozhodol.

Len nad rámec žalobcovia dodávajú:

- súd prvej inštancie vyzval žalobcov na úhradu súdneho poplatku. Žalobcovia dokonca podávali proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku odvolanie. To odôvodnili postavením spotrebiteľov. Vzhľadom k skutočnosti, že poplatky nehradili, s touto argumentáciou sa stotožnil aj Krajský súd. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku neodôvodnil skutočnosť, že takmer tri roky konal so žalobcami ako spotrebiteľmi. A napokon im svojim rozhodnutím zhoršil ich postavenie. Súd nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Nevyžiadal si ani dražobný spis, ktorého súčasťou bola zmluva o vykonaní dražby. Ten musí obsahovať listiny s podstatnými náležitosťami tak, aby sa vôbec dražba mohla začať. Napríklad zmluvu o vykonaní dražby.

Tou žalobcovia k dnešnému dňu nedisponujú. A to aj napriek skutočnosti, že sú účastníkmi tejto zmluvy. Týka sa priamo vlastníckych práv žalobcov, má priamy dopad a dosah na ich práva, ako práva záložcu a oni ako účastníci tejto zmluvy s ňou mali byť oboznámení. Bolo im upreté právo napríklad vzniesť námietky proti jej obsahu.

Vzhľadom na uvedené sú závery súdu prvej inštancie vyjadrené v napádanom rozsudku arbitrárne a zjavne neodôvodnené, a tým aj z ústavného hľadiska kladúceho požiadavku na spravodlivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia neudržateľné.

Žalobcovia tvrdia, že bol porušený princíp právnej istoty.

A bolo porušené základné právo žalobcov na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd. Konečne týmto postupom súd mohol porušiť aj základné právo žalobcov vlastniť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy. Neboli splnené procesné podmienky.

Súd prvej inštancie vo veci nevykonala riadne dokazovanie. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Konanie má inú vadu, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Na základe uvedeného žalobcovia odvolaciu súdu navrhujú, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých jeho výrokoch zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

11. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný v 1. rade v stanovisku na č. I. 299 spisu a navrhol potvrdiť rozsudok, o. i. uviedol: Žalovaný v 1. rade a nakoniec ani súd prvej inštancie neargumentovali pri svojich záveroch potrebou preukazovania naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k žalobe o zdržanie sa výkonu záložného práva. Argumentácia, ktorú uvádzajú žalobcovia v čl. I stanoviska preto v posledných dvoch vetách uvedeného článku neodporuje ani tvrdeniam žalovaného v 1. rade ani záverom súdu vyjadreným v odvolaní napádanom rozhodnutí. Otázkou naliehavosti právneho záujmu sa súd prvej inštancie zaoberal v súvislosti s inými návrhmi žaloby. Prípustnosťou a dôvodnosťou žaloby v časti o uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva sa súd prvej inštancie zaoberá v bode 15. odvolaním napádaného rozsudku, pričom poukazuje na iné nedostatky žalobného návrhu. K aplikovateľnosti právnej normy (čl. II stanoviska) na sporný právny vzťah a vzťahu tejto otázky k výsledku sporu sa už žalovaný v 1. rade vyjadril. Pre posudzovanie úspešnosti žaloby o uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, nemá táto skutočnosť žiaden právny význam a jej riešenie je z pohľadu posudzovania dopadov na výsledok sporu marginálne. A to aj vo vzťahu k ostatným častiam žaloby, ktoré súd prvej inštancie zamietol z iného dôvodu. Nález Ústavného súdu SR, na ktorý žalobcovia odkazujú v čl. III stanoviska bol vydaný pri iných skutkových aj právnych okolnostiach. V odkazovanom náleze bola vada konania identifikovaná v nesprávnom posúdení skutočností, že cena určená znalcom nebola určená správne. Žalovaný v 1. rade ale opätovne a predovšetkým uvádza, že žalobný návrh, tak ako ho formulovali žalobcovia, by konštitutívnym súdnym rozhodnutím riešil definitívny vzťahy medzi stranami sporu bez ohľadu na, prípadnú zmenu okolností a to aj výrazne nad rámec konkrétneho sporného právneho vzťahu. Je nepochybné, že dnes už je možné žalovať tak, ako sa požaduje upraviť vzťahy neodkladným opatrením. Nedostatky riešenia vzťahu neodkladným opatrením možno odstrániť a tolerovať s poukázaním na dočasnosť tohto právneho inštitútu. V prípade meritorneho rozhodnutia sa ale dosiahne už stav nezvratný a preto nemožno dôvodnosť týchto procesných inštitútov zamieňať spôsobom, aký predznačujú žalobcovia. Podľa názoru žalovaného v 1. rade navyše, iba skutočnosť existencie určitého pomeru hodnoty zálohu a hodnoty pohľadávky, ktorá sa má výkonom záložného práva k zálohu uspokojiť, nemôže viesť k uloženiu povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva. Uvedené nemá oporu v hmotnom práve a bez zistenia nekalosti, resp. nedobromyseľnosti v správaní sa záložného veriteľa, prípadne iných okolností odôvodňujúcich také rozhodnutie (žiaden výsledok dokazovania to ani len nenaznačuje), žalobný návrh v stave v akom bol prejednaný v tomto spore predpokladá vnesenie prvkov svojvoľe do súdneho riešenia sporu medzi stranami, čo odporujúce požiadavke na spravodlivé riešenie sporu. Požiadavka na predloženie zmluvy o vykonaní dražby presahuje predmet sporu. Podľa názoru žalovaného v 1. rade nie je možné domáhať sa určitého návrhu dôkazu, ak navrhujúca strana neprednesie súčasne dôvod svojho návrhu, t.j. čo sa má navrhovaným dôkazom preukázať vo vzťahu k predmetu sporu. Nevykonanie takého dôkazu potom nemôže byť vadou konania.

12. Stanovisko žalobcov k vyjadreniu žalovaného v 2. rade. V odvolacej duplike okrem iného (o. i.) uviedli: K argumentácii žalovaného v 2. rade o tom, že nie je možné prihliadať na námietku premlčania vzhľadom k tomu, že na daný vzťah sa aplikuje Obchodný zákonník (posledný ods. čl. II, vyjadrenia):

K aplikácii Obchodného zákonníka sa žalobcovia vyjadrili. V tomto smere je dostupná bohatá judikatúra. Spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale aj na posúdenie premlčania práv z právneho vzťahu založeného touto zmluvou (i keď podľa Obchodného zákonníka ide o absolútny obchod).

K vyjadreniu žalovaného v 2. rade v čl. III vyjadrenia - k právnej istote:

Žalobcovia v rámci konania predložili nálezy Ústavného súdu SR / ÚS SR PL. ÚS 23/2014-18 z 24. 09. 2014, ÚS SR, II.ÚS 237/2011-41 z 14. 09. 2011 a poukázali na nález ÚS ČR, I. ÚS 308/16 z 19.01.2014./

Poukázali na hrubý nepomer medzi výškou dlhu a skutočnou hodnotou nehnuteľností, ktoré majú byť predmetom výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Preto tento zásah nemožno považovať ani za oprávnený v zmysle čl. 19 ods. 2, ani za nevyhnutný v demokratickej spoločnosti v zmysle čl. 21 ods. 3 ústavy. Žalobcovia mali príjem a disponujú hnuiteľným majetkom.

Žalovaný v 1. rade mal možnosť žalobcov žalovať na všeobecnom súde a tak si vymáhať svoj dlh. Namiesto toho realizuje výkon záložného práva, ktorý nezvratne zasiahne do ústavných práv žalobcov. Je na súdoch, aby sa vysporiadali s pomaly sa vžitým modelom správania sa veriteľov, ktorí už ani neuvažujú nad podávaním žalobných návrhov, ale preferujú výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou. Aj za situácie, keď dlžník svoj dlh splácať chce a vie.

K tomu z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 13/00 z 10. júla 2001, žalobcovia citujú"

„1. Ústavou Slovenskej republiky vytvorená ochrana práva na súkromie sa vnútorne diferencuje. Jednotlivými ustanoveniami sa zaručuje ochrana súkromia v rôznych životných situáciách. Do sféry ochrany súkromia patrí aj ochrana obydlia. Zásah do obydlia znemožňujúci ho užívať je spôsobilý zároveň zasiahnuť aj do súkromného a rodinného života jednotlivca. Podľa okolností konkrétnej veci sa ten istý zásah teda môže dotknúť tak práva na ochranu súkromia, ako aj práva na ochranu obydlia.

I. Aj podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý zaručuje právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, v spojení s čl. 1 a čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky sa musia uplatniť obdobné zásady ako v prípade čl. 21 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, pretože pod „neoprávneným zasahovaním“ treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje legitímny cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie legitímneho cieľa. V prípade oboch článkov výsledok posúdenia vzťahu primeranosti medzi namietaným zásahom a sledovanými legitímnymi cieľmi bude závisieť od zistenia, či zásah spočíval na relevantných a dostatočných dôvodoch.

II. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, musí byť vykladané a uplatňované v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Prostredníctvom tohto zákonného ustanovenia a pri prerokovaní a rozhodovaní občianskoprávnej veci, ktorá sa dotýka základných práv a slobôd, sa umožňuje dosiahnuť s ohľadom na jej konkrétne okolnosti rovnaký cieľ a účel, aký sleduje Ústava Slovenskej republiky, t. j. spravodlivú rovnováhu medzi ochranou legitímneho cieľa vo verejnom záujme a zaručenými základnými právami a slobodami jednotlivca."

Článok 21 ods. 3 prvá veta ústavy dovoľuje zákonom zásahy do nedotknuteľnosti obydlia „iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné“ v záujme naplnenia tých cieľov, ktoré tento odsek ďalej taxatívne vymenováva, t. j. na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku.

Termín „nevyhnutný v demokratickej spoločnosti“ obsahuje aj dohovor (napr. v čl. 8 ods. 2, čl. 10 ods. 2), preto bolo potrebné pri jeho výklade a uplatňovaní prihliadať aj na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. cit. rozsudok Gillow, § 55; rozsudok Matter v. Slovenská republika z 5. júla 1999, § 66). Ústavný súd v súlade s medzinárodným štandardom sa už k tomuto ústavnému termínu „nevyhnutný v demokratickej spoločnosti“ vyjadril vo svojej doterajšej judikatúre (napr. I. ÚS 33/95, II. ÚS 28/96, PL. ÚS 15/98) tak, že ho „možno vysvetliť ako naliehavú spoločenskú potrebu prijať obmedzenie základného práva alebo slobody. Obmedzenie práv a slobôd je nevyhnutné, keď možno konštatovať, že cieľ obmedzenia inak dosiahnuť nemožno. Predpokladom teda je, že obmedzenie je nutné aj v demokratickej spoločnosti. Inými slovami, zásah musí zodpovedať naliehavej spoločenskej potrebe a musí byť primeraný sledovanému legitímnemu cieľu; pri určovaní rozsahu obmedzenia je dôležitá aj podstata práva, ktoré sa má obmedziť.

Podľa čl. 19 ods. 2 v spojení s čl. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy sa musia uplatniť obdobné zásady ako v prípade čl. 21 ods. 3 ústavy, pretože pod „neoprávneným zasahovaním“ treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje ustanovený cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie ustanoveného cieľa.

Z nálezu ďalej citujem:

„Podľa názoru ústavného súdu aj § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí byť vykladaný a uplatňovaný v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy), resp. nemôže byť vykladaný a uplatňovaný tak, aby mal prípadne za následok porušenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z dohovoru alebo inej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách. Prostredníctvom tohto zákonného ustanovenia sa pri prerokovaní a rozhodovaní občianskoprávnej veci, ktorá sa dotýka základných práv a slobôd, umožňuje dosiahnuť s ohľadom na jej konkrétne okolnosti rovnaký cieľ a účel, aký sleduje ústava alebo dohovor, t. j. spravodlivú rovnováhu medzi ochranou legitímneho cieľa vo verejnom záujme a zaručenými základnými právami a slobodami jednotlivca.“

Z čl. 19 ods. 2, resp. čl. 21 ods. 3 ústavy vyplýva povinnosť všeobecných súdov v každom prípade, v ktorom hrozí zásah do základných práv, ktoré tieto články zaručujú, skúmať s ohľadom na jeho konkrétne okolnosti, či tento zásah je nevyhnutný v demokratickej spoločnosti a primeraný sledovanému cieľu.

K tvrdeniam žalovaného v 2. rade o tom, že žalobcom neprislúcha postavenie spotrebiteľa /čl. IV. vyjadrenia/:

Žalovanému v 2. rade žalobcovia dávajú do pozornosti ust. § 52 zák. č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník v znení posledných právnych predpisov.

Z uvedeného vyplýva, že aj keď sa na konkrétnu zmluvu neaplikuje zákon o spotrebiteľských úveroch, no na jednej strane je dodávateľ, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej je spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, ide o spotrebiteľský vzťah. A spotrebiteľskú zmluvu. Žalovaný v 2. rade ďalej tvrdí, že na strane žalobcov neexistuje naliehavý právny záujem a že záložné právo vzniklo na základe zmluvnej slobody /čl. V. vyjadrenia žalovaného 2. rade/. Práve neplatnosť záložnej zmluvy z nedostatku vôle a neexistenciu záložného práva žalobcovia napádajú.

K naliehavému právnemu záujmu sa žalobcovia opakovane vyjadrovali. Okrem faktu, že ho preukázali, v tomto prípade to ani neje potrebné. Spotrebiteľom hmotné právo inú možnosť, ako žiadať súd o vydanie neodkladného opatrenia a rozhodnutia o veci samej zdržaním sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nepriznáva. Žalobcovia poukázali na nález na nález ÚS SR PL. ÚS 23/2014-18 z 24. 09. 2014, z ktorého vyplýva, že obrana spotrebiteľa je sťažená. Z ust. § 325 CSP, ods. 2, písm. d/, citujem: „Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby: d/ niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala " Z ust. § 330 CSP, ods. 2, písm. d/, citujem: „Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej"

Z uvedeného je zrejmé, že priamo C.s.p. pripúšťa tento druh žalobného návrhu. Pri ktorom ani nie je povinnosťou preukazovať naliehavý právny záujem. Pretože ide o žalobu na plnenie. Nie o určovací žalobu.

K odmietavému postojú žalovaného v 2. rade k námietkam žalobcov, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože si nevyžiadal dražobný spis, ktorého súčasťou je napríklad aj zmluva o vykonaní dražby / čl. VI, vyjadrenia/:

Súd prvej inštancie si nevyžiadal dražobný spis, ktorého súčasťou mala byť zmluva o vykonaní dražby. A tá musí obsahovať podstatné náležitosti tak, aby sa vôbec dražba mohla začať. Žalobcovia sú účastníkmi tejto zmluvy / týka sa priamo ich vlastníckych práv, mali s ňou byť oboznámení. Žalobcovia tvrdia, že táto zmluva ani uzavretá nebola.

To, že dobrovoľné dražby nie je možné vykonávať bez ingerencie súdnej moci osvedčuje práve vyjadrenie žalovaného v 2. rade- dražobníka.

Žalovaný v 2. rade tu vystupuje v pozícii právneho zástupcu veriteľa. Dražobník by nemal hájiť len záujmy veriteľa. Mal by byť nestranný.

Jeho úlohou nie je čo najrýchlejšie, ale čo najvýhodnejšie a to pre všetkých účastníkov dražobného procesu dražbou zrealizovať /ak pripustíme jej súlad s právnym poriadkom SR a E Ú/. Dražobník nie je v pozícii mandátára záletného veriteľa, ktorý má sledovať iba jeho záujem na rýchlych výkone záložného práva za každých okolností. Ak tak dražobník ako licencovaný profesionál koná, organizuje a vykonáva dražbu netransparentným spôsobom na výhradný prospech záložného veriteľa, pri nerešpektovaní práv a záujmov povinného zo záložného práva (záložcu, dlžníka) a pri nevyrovnaní sa s jeho námietkami k dražobnému procesu (porov. nález Ústavného súdu ČR III ÚS 384/08 z 30. septembra 2009,) je otázna jeho odborná starostlivosť, a to aj s potenciálnym dosahom na konanie o zrušenie jeho dražobnej licencie podľa zákona č. 455/1991 Zb.

13. Na č. I. 283 až 285 žalovaný v 1. rade v podstate reagoval na námietky v odvolaní, lebo sa stotožnil s výsledkami vykonaného dokazovania a s aplikáciou § 137 CSP na daný spor, keďže toto ustanovenie vymedzuje pri určení prípustnosti žaloby o určení určitej právnej skutočnosti, aby jej podanie bolo

dovolené osobitným právnym predpisom. K čl. 4 odvolania žalobcov sa vyjadruje tak, že pri bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva nemožno mať správne alebo nesprávne zodpovedanie tejto otázky súdom prvej inštancie žiadny právny význam a k ďalšiemu odvolaniu v tom smere, že náklady dražobníka sa určovali a boli vysoké, tak tiež tieto náklady dražobníka boli presne špecifikované prinajmenšom v písomnom podaní zo dňa 17.3.2015, kde žalovaný v 2. rade predložil presnú špecifikáciu. Dôvody rozsudku súdu prvej inštancie sú zrozumiteľné a vyčerpávajúce (definitívna úprava vzťahu žalobným návrhom je navrhovaná vo formulácii neurčito, lebo nerieši iba sporný zabezpečovací vzťah a neurčito vymedzuje akého záložného práva a akej dražby sa týka a preto žalobný návrh je nedôvodný. Bez výslovnej úpravy v hmotnom práve a bez vzťahu ku konkrétnym právnym úkonom záložného veriteľa by bola podľa žalovaného v 1. rade nemysliteľným zásahom do práv záložných veriteľov pri právnom stave de lege lata, ak ide o paušalizovanú stratu uhradzovacej funkcie záložného práva pri konštitutívnom rozhodnutí súdu. Ďalej v odvolacej duplike uviedol, že súd prvej inštancie vykonal všetky dôkazy.

14. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP - Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods.1,2 CSP a rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

15. Žalobcami uplatnené odvolacie dôvody podľa § 205 ods.2 písm. a) v konaní došlo k vadám (súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav písm. h) a písm. b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci zodpovedajú odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces), ktorý spočíva v tom, že vady konania postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo. Typickou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci je také porušenie práv účastníka konania, v dôsledku ktorého mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [napr. nedostatok vyznenia účastníka o pojednávaní súdu (vrátane oneskoreného predvolania či vyznenia), v dôsledku ktorého bol účastník vylúčený z prednesu, z práva vyjadriť sa k dokazovaniu a p., neposkytnutie odvolateľovi poučenia o povinnosti tvrdenia (§ 157 ods.2 CSP) ale aj (v čase rozhodovania súdu § 100 ods.1 O. s. p. (teraz § 171 ods.1 CSP) alebo poučenia o dôkaznej povinnosti (§ 132 ods.1 CSP), aj keď to bolo podľa stavu konania potrebné, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania (§ 177 ods.2 CSP), i keď pre to neboli splnené podmienky]. Vadnosť konania môže účastník preukazovať nielen na základe skutkového a dôkazného stavu, ktorý tu bol v konaní pred súdom, ale tiež s prihliadnutím na skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli pred súdom uplatnené [§ 366, § 373 ods.4 CSP]. Vadou konania (dôkazného) je i okolnosť, že pri vykonávaní dokazovania nebolo postupované v súlade s príslušnými ust. CSP (predtým O. s. p.), napr. osoba, ktorá mala byť vylúčená ako svedok, bola vylúčená ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, listinný dôkaz bol vykonaný v rozpore s § 204 CSP a p..

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP spočíva aj v tom, že procesným postupom alebo aj rozhodnutím súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu CSP ale aj kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie, právo na preskúmanie rozhodnutia.

17. Podľa čl. 46 ods.1 úst. zák. 460/1992 Zb. (ďalej len Ústava SR) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 47 ods.3 Ústavy SR všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

19. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

20. Podľa čl.6 ods.1,2 CSP strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia.

21. Je treba doplniť, že dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a odvolací súd pristupoval k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016 na základe úpravy prechodného ust. § 470 ods. 1 CSP (platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a keďže odvolanie bolo podané po účinnosti CSP bol aplikovaný, ktorý je založený na iných princípoch ako O. s. p.

22. Je treba súhlasiť so súdom prvej inštancie, že pri výrokoch I. až XIII. žaloby v súlade s ust. § 137 písm. d) CSP sú takéto žaloby vylúčené, a to podľa obsahu a účelu nového Civilného sporového poriadku, určenie právnej skutočnosti je možné žalovať iba v prípadoch, ak to vyplýva z osobitného predpisu (to neplatí, ak ide o spory neplatnosti právnych úkonov predpokladaných vo všeobecno občiansko-právnej norme, ktoré sú upravené Občianskym zákonníkom). So zreteľom na § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia Zmluvy o hypotekárnom úvere, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností (aj II.ÚS/237/2011).

23. V rozpore so zákonom, t. j. § 68 zák. č. 431/2001 Z.z. by bolo, ak by žalovaným bolo uložené nelimitovane v príkaze zdržať sa natrvalo a definitívne výkonu záložného práva ako to žalobcovia žiadajú. (Obmedzilo by sa tým pôsobenie žalovaného v 1. rade neprimeraným a protiústavným spôsobom, samotná podstata a účel inštitútu hypotekárneho úveru by stratil svoj zmysel, pozri uznesenie Ústavného súdu SR PL ÚS 23/2014 z 24.9.2014).

24. Je nepochybné, že žalobcovia mali vykonať platby v prospech úverového účtu, kde ako variabilný symbol bolo číslo úverovej zmluvy a nie v prospech bežného účtu a lavírovať s tým, že variabilným symbolom je rodné číslo vkladateľa.

25. Je treba súhlasiť s tvrdením žalovaných v 1. a 2. rade, že paušalizovaná strata uhradzovacej funkcie záložného práva určovaná za každým konštitutívnymi rozhodnutiami všeobecných súdov bez výslovnej úpravy v hmotnom práve a bez vzťahu ku konkrétnym právnym úkonom záložného veriteľa by bola absolútne nemysliteľná a je to neprípustný zásah do práv záložných veriteľov pri právnom stave de lege lata. Súd prvej inštancie zrozumiteľne v rozsudku objasnil, prečo považoval žalobný návrh na definitívnu úpravu vzťahu za neurčitý, nejasný a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie neprípustný. Ako nedôvodná bola správne a zákonne zamietnutá žaloba.

26. Účelové dôvody odvolania vyvrátil už argumentačne súd prvej inštancie, lebo ak došlo k preúčtovaniu pohľadávok žalovaným v 1. rade z bežného účtu, išlo o legitímny postup veriteľa v súlade s § 330 ods. 3 Obchodného zákonníka, keďže tieto prostriedky uhradené žalobcami na účet žalovaného v 1. rade (nie na špeciálny hypotekárny) boli preúčtované a započítané najskôr na záväzky, ktorých splnenie nebolo zabezpečené (napr. pohľadávky z kreditných kariet a spotrebiteľných úverov).

27. Správne je zamietnutie žaloby aj o určenie neprijateľných zmluvných podmienok v petite I. až XIII. pre nepreukázanie (chýbanie) naliehavého právneho záujmu, preto nemohol byť priznaný ani nárok žalobcov na primerané finančné zadostučinenie.

28. Bolo preukázaná inak v konaní, že žalovaný v 1. rade nevykonáva a v čase vyhlásenia rozsudku ani nevykonával žiadne úkony pri výkone svojho záložného práva. (Tvrdený nepomer medzi výškou dlhu a hodnotou zálohu v reakcii na dražbu, ktorá bola na koniec aj tak neúspešná, nie je opodstatneným dôvodom pre odvolanie a nemá súvislosť so žalobným návrhom.)

29. V súdenom spore pred súdom prvej inštancie neboli zistené žiadne znaky úžery, resp. porušenia dobrých mravov, alebo iného dôvodu neplatnosti zabezpečovacej zmluvy pri realizácii záložného práva a tak zamietnutie všetkých častí žalobného návrhu žalobcov je správne, zákonné a korektné.

30. Odvolací súd dopĺňa, že v súlade s ustálenou súdnou praxou je konanie pred súdom prvej inštancie ako aj pred odvolacím súdom, je spojeným konaním a obe konania predstavujú jeden celok z hľadiska legitimitnosti rozhodnutia všeobecného súdu.

31. Správne súd prvej inštancie po zistení skutkového stavu potom už nežiadal predložiť zmluvu o vykonaní dražby, lebo to by bolo nadbytočné, predmet sporu ďalšie vykonané dôkazy by spôsobili nehospodárnosť a neúčelnosť tohto konania, navrhujúca strana nepredniesla súčasne ani dôvod svojho návrhu, čo sa má navrhovaným dôkazom preukazovať vo vzťahu k predmetu sporu, za takého stavu je treba akceptovať postup súdu prvej inštancie, ktorý vykonal rozsiahle dokazovanie v priebehu troch rokov.

32. V súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32CDo/3337/2010 ako aj uznesením NS SR sp. zn. 2MCdo/16/2014 (pozri aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS/250/2011) bola vyriešená v záveroch NS SR a ÚS SR problematika neprijateľných zmluvných podmienok a naliehavého právneho záujmu vo vzťahu k zmluvnej slobode.

33. Keďže súd prvej inštancie rozhodol správne a zákonne aj vo výroku o náhrade trov konania, odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 396 CSP, lebo z hľadiska účelnosti a hospodárnosti už nepovažuje odvolací súd za ďalšie vyjadrenia účelné trovy úspešných strán sporu žalovaného v 1. a 2. rade.

34. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.